

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/122/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615202103
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615202103.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 proti žalovanej: Q. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. Q. XXXX/XX, XXX XX I., o zaplatenie 644,51 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 518,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 518,- Eur od 03.03.2015 do zaplatenia a to v splátkach vo výške 25,- Eur mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že s omeškaním čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 96,11 Eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v rozsahu 23,38 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 72,73 Eur a to v splátkach vo výške 5,- Eur mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku na účet jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., s tým, že s omeškaním čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 04.05.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 644,51 Eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 4,46 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 644,51 Eur odo dňa 22.04.2015 do zaplatenia a trovy konania vo výške 38,50 Eur a trovy právneho zastúpenia 119,74 Eur. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvoril so žalovanou (ako dlžníkom) dňa 20.06.2014 úverovú zmluvu č. 4406081080, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 518,- Eur. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 20 pravidelných mesačných splátkach po 31,08 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaná (dlžníka) sa dostala do omeškania s úhradou splátok, bola listom zo dňa 12.02.2015 vyzvaná žalobcom (veriteľom) k splateniu celého zostatku úveru pozostávajúceho z nezaplatených splátok, upomienky, zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok a to všetko v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Žalobca s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013 konštatoval, že úverové podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, čím je dodržaná písomná forma ustanovenia o zmluvnej pokute. Uplatnený nárok v zmysle špecifikácie žalobcu pozostáva z istiny 160,39 Eur, úroku vo výške 61,51 Eur, zosplatennej istiny 357,60 Eur, upomienky II vo výške 36,- Eur a 12,- Eur a zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 4,46 Eur a od 22.04.2015 do zaplatenia vo výške 5,05% ročne zo sumy 644,51 Eur.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že si je vedomá toho, že splátky riadne neplatila. Bola dlho v Českej republike a teraz je na materskej dovolenke. Nechce ďalšie problémy a ak je to možné, žiada o splátkový kalendár s tým, že sľubuje, že každý mesiac je schopná splácať 20,- Eur.

Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že aj keď nemá dobré skúsenosti s povolením plnenia dlžnej sumy v splátkach, je naklonený k splácaniu žalovanej sumy v splátkach, ak k tomu žalovaná zaviazala súd.

Podľa § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 644,51 Eur, jedná sa o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), súd na prejednanie veci v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.06.2016 o 8.00 hod.. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu od 23.06.2016 od 8.30 hod..

Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu úverovej zmluvy č. 4406081080 zo dňa 20.06.2014 súd zistil, že žalobca v zastúpení predajcom Ing. Peter DURKAJ - COMPACT STUDIO a žalovaná uzavreli úverovú zmluvu na úhradu predajnej ceny tovaru vo výške 578,- Eur (Chlad. kom., C3501, LED ORAVA, zn. LIEBHERR a ORAVA), pričom za tovar zaplatila žalovaná v hotovosti 60,- Eur, čím celková výška úveru bola 518,- Eur. Žalovaná mala úver splatiť 20-timi mesačnými splátkami vo výške 31,08 Eur, pričom celková čiastka zaplatená spotrebiteľom bola stanovená na 621,60 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve bola 23,7%, priemerná ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená ako 49,67% a ročná úroková sadzba 21,29%. Dátum prvej splátky bol stanovený na 20.07.2014 a nasledujúce splátky boli splatné do 22. dňa v kalendárnom mesiaci poštovou poukážkou až do lehoty splatnosti 22.02.2016.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad predložených žalobcom súd zistil, že žalovaná zaplatila žalobcovi na splátkach spolu 0,- Eur.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné (v samotnom názve zmluvy je výslovne uvedené, že ide o "zmluvu o spotrebiteľskom úvere" a aj samotný žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný je spotrebiteľ). Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods.1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 9 ods. 9 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

Z vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 518,- Eur, z ktorého žalovaná nezaplatila žiadnu časť (spolu 0,- Eur). Žalobca si voči žalovanej uplatnil nárok pozostávajúci z istiny 160,39 Eur, úroku vo výške 61,51 Eur, zosplatennej istiny 357,60 Eur, upomienky II vo výške 36,- Eur a 12,- Eur a zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 4,46 Eur a od 22.04.2015 do zaplatenia vo výške 5,05% ročne zo sumy 644,51 Eur. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len v časti.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí totiž okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Taktiež medzi ne v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) patrí aj údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN).

Dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov je ten, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN a to v neprospech spotrebiteľa. Údaj o priemernej RPMN je informatívny údaj, ktorého úlohou je poskytnúť spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere okamžitú informáciu o tom, či úver, ohľadom ktorého sa chystá uzavrieť úverovú zmluvu s ohľadom na jeho RPMN (ktorá musí byť súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ) je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu s úvermi výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri rozhodovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. Dodávateľ musí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN, ktorý je v zmysle citovaného ustanovenia zverejnený podľa § 21 ods. 2 ZoSÚ Ministerstvom financií SR zo súhrnných údajov poskytnutých veriteľmi za príslušný kalendárny štvrťrok, resp. ak je zmluva uzavretá do 15 kalendárnych dní od takéhoto zverejnenia, tak za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 20.06.2014, pričom údaje o priemernej RPMN za 3. štvrťrok r. 2014 boli zverejnené MF SR dňa 31.10.2014 a za 2. štvrťrok r. 2014 dňa 31.07.2014, tzn. až po uzavretí zmluvy. Preto podľa citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ je priemernou hodnotou

RPMN priemerná hodnota RPMN za 1. štvrtrok 2014 (údaje zverejnené 30.04.2014). Vychádzajúc z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanej bol poskytnutý úver 518,- Eur so splatnosťou 20 mesiacov (t.j. 1 rok a 8 mesiacov). Vychádzajúc z obsahu zmluvy súčasťou zmluvy je aj dohoda zrážkach zo mzdy, čo je zabezpečovací inštitút podľa § 551 Občianskeho zákonníka (5. oddiel 1. hlavy 8. časti OZ - zabezpečenie záväzkov). Úver z predmetnej úverovej zmluvy je preto úverom so zabezpečením. Podľa MF SR zverejnených údajov o priemernej RPMN za 1. štvrtrok 2014 bola priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízing vo výške do 1500 eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov 31,90%. Žalobca v zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN je 49,67%, čo je zjavne údaj nesprávny. Pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ nepostačuje len samotné nesprávne uvedenie hodnoty RPMN, ale kumulatívne musí byť naplnená aj druhá podmienka a to tá, že RPMN musí byť uvedená v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Tu súd poznamenáva, že pri hodnotení toho, či je údaj o priemernej hodnote RPMN v neprospech spotrebiteľa platí opačný princíp ako pri hodnotení nesprávne uvedeného údaju o RPMN predmetného úveru. Kým nesprávne uvedená RPMN úveru je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená nižšia, ako v skutočnosti je (tzn. ak spotrebiteľ v skutočnosti ročne "preplati" viac, ako deklaruje dodávateľ v zmluve), nesprávne uvedená priemerná RPMN je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená vyššia, ako v skutočnosti je (tzn. ak dodávateľ v zmluve deklaruje, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu je vyššia, ako v skutočnosti). V tomto prípade dodávateľ (žalobca) v zmluve deklaroval, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu bola v rozhodnom období 49,67%, avšak tá bola vo výške 31,90%, čo zavádza spotrebiteľa v tom, že obdobné úvery na trhu (teda aj úvery poskytované konkurenciou) sú o cca 18 percentuálnych bodov nevýhodnejšie ako v skutočnosti. V zmluve bola teda nesprávne uvedená priemerná RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatku (§ 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ). Pre úplnosť súd poznamenáva, že aj keď citované ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ výslovne hovorí o "nesprávne uvedenej RPMN" a nie o priemernej RPMN, podľa názoru súdu aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov je ročnou percentuálnou mierou nákladov. Navyše ak zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) sankcionuje neuvedenie priemernej RPMN bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, nesprávne uvedenie RPMN v neprospech spotrebiteľa môže z hľadiska posudzovania výhodnosti/nevýhodnosti úveru spotrebiteľom pôsobiť dokonca negatívnejšie ako samotné neuvedenie priemernej RPMN. Ako je vyššie konštatované, zmyslom uvádzania priemernej RPMN v zmluvách o spotrebiteľských úveroch je to, aby mohol spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy jednoducho porovnaním RPMN jeho úveru a priemernej RPMN obdobných úverov na trhu vyhodnotiť, či predmetný úver je alebo nie je preňho výhodný. Pokiaľ by zmluva obsahovala len údaj o RPMN (a nie údaj o priemernej RPMN), mohol by si spotrebiteľ vyhodnotiť len to, aké sú jeho celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, avšak nie jeho výhodnosť/nevýhodnosť v porovnaní s priemerom na trhu s úvermi. Ak ale zmluva obsahuje aj údaj o RPMN a aj údaj o priemernej RPMN, ktorá je v zmluve uvedená v neprospech spotrebiteľa (tzn. ak je uvedená vyššia ako v skutočnosti), spotrebiteľ je pri takomto porovnaní zavádzaný v tom smere, že v dôsledku tohto nesprávneho údaju môže nadobudnúť presvedčenie, že obdobné úvery sú na trhu poskytované v priemere s vyššou RPMN a teda že úver, ktorý mu má byť poskytnutý na základe navrhovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v porovnaní s konkurenciou na trhu výhodnejší ako v skutočnosti je. To môže mať rozhodujúci vplyv na akceptáciu dodávateľom navrhnutých podmienok úveru.

Ako dopĺňací dôvod súd uvádza, že v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v zmluve musia byť taktiež rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku 31,08 Eur mesačne, z ktorej ale nevyplýva, koľko z toho bude započítané na istinu úveru, koľko na úroky a na prípadné poplatky. Účelom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ bolo to, aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne informovaný o tom, akým spôsobom sa mu ním poukazované splátky započítavajú na istinu úveru, úroky a prípadné poplatky. Z ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva. Je preto vylúčené aby sa zmluva pokiaľ ide o tieto podstatné náležitosti odvolávala na inú listinu, napr. na úverové zmluvné podmienky, ktorých obsah dlžník nemôže vôbec ovplyvniť. Údaje o konečnej splatnosti úveru, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi

zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba vo všeobecných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012, 9Co/401/2012 zo dňa 06.08.2013), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere, je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takéto úvery považujú za bezúročný a bez poplatkov.

Žalobca si voči žalovanej uplatnil aj nárok na upomienku II vo výške 36,- Eur a 12 Eur v zmysle hlavy 11 úverových podmienok. Výšku náhrady za upomienky ale považuje súd za neprimeranú, pretože nezodpovedá výdavkom na vyhotovenie a zaslanie upomienky. Uvedené ustanovenie úverových podmienok oprávňuje veriteľa k zasielaniu až 2 upomienok mesačne, za ktoré si žalobca jednostranne (zakotvením v neprehľadnom texte) účtuje paušálnu náhradu 5,- Eur a 12,- Eur. Súd takéto postupy považuje za umelé a neprimerané navyšovanie sankcií za omeškanie dlžníka (uvedené ustanovenie úverových podmienok pripúšťa aj opakované zasielanie upomienok až 2x za kalendárny mesiac), ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (na doručovanie upomienok je oprávnený len dodávateľ, ktorý toto ustanovenie sám zakomponoval do formulárových úverových podmienok). Navyše súdu je známe, že zmluvná podmienka v takomto znení bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozsudkami súdov (vid' napr. rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 6C/44/2015 zo dňa 31.03.2015).

Z uvedených dôvodov je potrebné zmluvu o úvere č. 4406081080, z ktorej si žalobca uplatňuje žalovaný nárok, považovať podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ za bezúročnú a bez poplatku. Vzhľadom na to, že žalovaná nezaplatila na splátkach žalobcovi žiadnu časť pohľadávky (neuhradila ani jednu splátku), zaviazal súd žalovanú na zaplatenie istiny úveru vo výške 518,- Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Žalobca si voči žalovanej uplatnil taktiež nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 17,- eur. Dohoda o nej nie je obsahom samotnej zmluvy, ale bola zakotvená v úverových podmienkach (ÚP) v § 2, hlava 18. Toto ustanovenie je umiestnené na 7. strane úverových podmienok drobným písmom a opticky splyva s ostatnými ustanoveniami. Navyše inkorporačná doložka v samotnej zmluve o úvere, podľa ktorej majú byť úverové podmienky neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, je písaná ešte drobnejším písmom, ktoré je voľným okom ledva čitateľné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/132/2012, sp. zn. 6Co/135/2012 zo dňa 13.06.2013 a sp. zn. 6Co/236/2012 zo dňa 11.06.2013, s ktorých odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožňuje.

V rozsudku sp. zn. 6Co/236/2012 zo dňa 11.06.2013 Krajský súd v Prešove konštatoval, cit. „Odhladnuc od nedostatku písomnej formy odvolací súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju súd uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

K tomuto názoru pristúpil odvolací súd z dôvodu, že práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.) práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porov. rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 135/2012, 21Co 28/2012). (skutočná veľkosť písma „§ 9 Klient má záujem na tom, aby mu v priebehu trvania Zmluvy o RÚL mohla byť zmenená výška súčasného úverového rámca RÚL.“)

Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09.

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či

zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.) ....Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa nestali súčasťou zmluvy ani všeobecné obchodné podmienky. “

Pokiaľ žalobca v žalobe poukázal na dodržanie písomnej formy dohody o zmluvnej pokute s odkazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013, tak dôvodom nepriznania tohto nároku nie je nedodržanie písomnej formy právneho úkonu (neplatnosť podľa § 40 ods. 1 OZ) ale netransparentnosť inkorporačnej doložky a neprehľadné zakotvenie dohody o zmluvnej pokute do textu obchodných podmienok. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11, podľa ktorého cit.: „Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kedy sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim (zmluva o preprave osôb a pod.)“. Súd si je vedomý toho, že ide o rozhodnutie súdu Českej republiky, ktoré preňho nie je záväzná, avšak vzhľadom na príbuznosť právnych úprav Slovenskej republiky a Českej republiky ako aj skutočnosť, že ide o problematiku týkajúcu sa výkladu komunitárneho práva EÚ (práva na ochranu spotrebiteľa, ktoré je zakotvené v právnych aktoch EÚ záväzných pre všetky členské štáty EÚ), považuje za potrebné aj na tento nález poukázať.

Podľa § 517 ods. 2 OZ k ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, pričom žalobca si v konaní uplatnil nárok na úroky z omeškania odo dňa 03.03.2015 (od 03.03.2015 do 21.04.2015 v kapitalizovanej forme a od 22.04.2015 do zaplatenia v sadzbe 5,05% ročne). Ku dňu 03.03.2015 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,05%, a preto súd žalobcovi priznáva úrok z omeškania vo výške 5,05% (0,05% + 5%) zo sumy 518,- Eur od 03.03.2015 do zaplatenia.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 518,- Eur z uplatnených 644,51 Eur, čím úspech žalobcu (80,37%) prevyšuje úspech žalovanej (19,63%) o 60,74%. Žalobca si uplatnil právo na náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok za návrh vo výške 38,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 119,74 Eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby) odmena 2 x 41,50 Eur + 2 x 8,39 Eur režijný paušál + 20% DPH. Vzhľadom na pomer úspechu v konaní mu preto patrí právo na náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v rozsahu 23,38 Eur (60,74% z 38,50 Eur) a trov právneho zastúpenia v rozsahu 72,73 Eur (60,74% zo 119,74 Eur), spolu 96,11 Eur.

Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť dlh v splátkach v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p., avšak nie v žiadanej výške splátky 20,- Eur ale vo výške 25,- Eur mesačne a to z dôvodu, že ak súd rozhoduje o povolení splátok, splátky musia byť určené tak, aby bol dlh v primeranej dobe splatený. Dlh v súčasnosti pozostáva z istiny 518,- Eur a úroku z omeškania, ktorý naďalej narastá. Pri splátke 25,- Eur mesačne môže byť dlh splatený v primeranej dobe (istina 518,- Eur : 25,- Eur/mesiac = 20,72 mesiacov). Súd taktiež povolil žalovanej povinnosť uhradiť v splátkach aj trovy konania žalobcu vo výške 96,11 Eur, pričom pri trovách konania súd určil primeranú splátku vo výške 5,- Eur mesačne. Žalovaná tak bude

povinná splácať žalobcovi spolu 30,- Eur mesačne (25,- Eur žalovaný dlh + 5,- Eur trovy konania), čo je nakoniec aj nižšia suma splátky, na akú sa zaviazala v zmluve (v zmluve bola dohodnutá splátka vo výške 31,08 Eur). Takéto splátky súd považoval za primerané, pričom bez povšimnutia nemohol nechať aj to, že žalovaná si predmetný úver nevzala na uspokojenie jej nevyhnutných životných potrieb (predmetom úveru bol nákup spotrebného tovaru, napr. aj LED televízora), pričom nezaplatila ani len prvú splátku úveru.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).